

Sygn. akt II C 19/10

1. W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kaziród

Protokolant: Anna Repetyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 grudnia 2014r. w R.

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko (...) S.A. w R.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanej (...) S.A. w R. na rzecz powoda J. J. kwotę 49 746, 22 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy siedemset czterdzieści sześć 22/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2010 roku ;

2) w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3) zasądza od pozwanej (...) S.A. w R. na rzecz powoda J. J. kwotę 7 752 zł (siedem tysięcy siedemset pięćdziesiąt dwa) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4) nakazuje pobrać od powoda J. J. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 5 114, 70 zł (pięć tysięcy sto czternaście 70/100) tytułem kosztów procesu;

5) nakazuje pobrać od pozwanej (...) S.A. w R. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 7 063, 20 zł (siedem tysięcy sześćdziesiąt trzy 20/100) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt II C 19/10

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego spółki Fabryka (...) S.A w R. na jego rzecz kwoty 85 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, a także kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

P. prawną roszczenia powoda jest art. 284 pkt 3 pwp zgodnie z którym twórca moa dochodzić roszczeń o wynagrodzenie za korzystanie z projektu wynalazczego, przy czym zgodnie z art. 3 pkt 6 pwp projekt racjonalizatorski należy do grupy projektów wynalazczych.

Powód jest pracownikiem pozwanego na stanowisku pracy projektanta. W dniu 13 10.2008 r. powód zgłosił pozwanemu projekt racjonalizatorski pt. „wykorzystanie istniejących elementów kotła do osiągnięcia oszczędności w zakresie dostaw, demontażu i montażu bez pogorszenia skutków modernizacji kotłów”. Modernizacja kotłów w elektrowni (...) w Turcji polegały na wymianie dotychczasowych palników na nowe komplety o odmiennym sposobie mieszania paliwa z powietrzem. Wedle dotychczasowych rozwiązań technicznych modernizacja zawsze wiązała się z wymianą kompletnych palników. W projekcie swojego autorstwa powód zaproponował wykorzystanie istniejących

plyt ślizgowych, ekranów oraz podparć i zawieszek palników, skutkiem czego przy modernizacji kotłów uzyskana została oszczędność w dostawach i zakresie wykonywanych robót.

Pozwany wydał wstępną opinię, w której potwierdził, że projekt racjonalizatorski nie powstał w związku z wykonywaniem przez powoda obowiązków służbowych wynikających ze stosunku pracy, a nadto wskazał, że projekt jest rozwiązaniem nowym, przydatnym dla pozwanego i pozwala osiągnąć korzyści w zakresie dostaw elementów oraz w zakresie robót demontażowych i montażowych. Opinia ta została wydana na podstawie art. 4.3 Regulaminu wynalazczości obowiązującego u pozwanego. W dalszym toku czynności związanych ze zgłoszeniem projektu racjonalizatorskiego pozwany zmienił stanowisko. Powód wskazał przy tym, że nie są mu znane przyczyny takiej zmiany, ale podkreślił, że nie uległy zmianie żadne okoliczności dotyczące samego projektu, a sam projekt został zrealizowany co do jednego kotła i jest nadal realizowany przez pozwanego co do drugiego kotła.

W dniu 21.11.2008 r. pozwany wydał ostateczną decyzję w sprawie projektu racjonalizatorskiego powoda, uznając, że nie jest on projektem racjonalizatorskim. Powód argumentował, że w dacie wydania decyzji pozwany dysponował dwiema opiniami uznającymi projekt J. J. za projekt racjonalizatorski. Po wydaniu decyzji przez Zarząd pozwanej Spółki (a zatem po zakończeniu postępowania wewnętrznego określonego w Regulaminie wynalazczości) wydano trzecią opinię. W dniu 27.11.2008 r. pozwany (Kierownik Zakładu (...)) wydali opinię, w której wskazali, że rozwiązanie zaproponowane przez powoda nie jest projektem racjonalizatorskim. Te same osoby wydały wcześniejsze opinie z dnia 22.10.2008 r. oraz opinię wstępną z dnia 13.10.2008 r. W opinii nie zostały wyjaśnione przyczyny zmiany stanowiska pozwanego, nie odniesiono się również do uprzednio wydanych opinii. Nie wskazano także na jakiej podstawie wydano kolejną opinię po zakończeniu postępowania wydaniem decyzji. Powód wskazuje, że Regulaminem wynalazczości, który przewiduje, że decyzja w sprawie projektu zostaje podjęta na podstawie zebranych opinii (art. 5.1. Regulaminu wynalazczości), a opinie zbiera się przed wnioskiem D. RP do Zarządu Spółki (art. 4.3. i art. 5.1 Regulaminu wynalazczości). W odniesieniu do projektu zgłoszonego przez powoda pozwany naruszył wskazane przepisy Regulaminu i wydał decyzję odmawiającą uznania rozwiązania powoda za projekt racjonalizatorski na podstawie dwóch opinii technicznych, które uznawały projekt za projekt racjonalizatorski w rozumieniu art. 7 pwp i art. 1.3.3. Regulaminu wynalazczości.

Powód wskazał, że zwrócił się do pozwanego z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku powód załączył m.in. opinię niezależnego, niebędącego pracownikiem pozwanego, rzeczownika patentowego mgr inż. H. A.. Rzecznik patentowy wskazał, że rozwiązanie autorstwa powoda można uznać za projekt racjonalizatorski. Pozwany nie zmienił jednak stanowiska i utrzymał w mocy decyzję z dnia 21.11.2008 r. Następnie powód podjął próbę ugodowego zakończenia sporu, wzywając pozwanego do uznania projektu racjonalizatorskiego i zawarcia umowy określającej wynagrodzenie za korzystanie z rozwiązania autorstwa powoda. Pozwany odmówił zawarcia umowy, a tym samym wypłaty wynagrodzenia, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Wysokość roszczenia powoda została ustalona w następujący sposób: zgodnie z Regulaminem wynalazczości (art. 8.9.) wynagrodzenie wynosi 15 % wielkości (...) korzyści majątkowych netto wdrożenia rozwiązania w dwóch pierwszych latach. Zgodnie z opinią kierownika D. P. (...), Wdrożeń i Ochrony Patentowej z dnia 20.11.2008 r. korzyści majątkowe wdrożenia rozwiązania autorstwa powoda w El- Y. wyniosły 1 757 212,80 EURO dla 2 kotłów. Dotychczas pozwany zrealizował według projektu powoda modernizację 1-go kotła; modernizacja 2-go kotła jest kontynuowana. Zatem korzyść pozwanego wynosi $1\,757\,212,80 : 2 = 878\,606,40$ EURO. Przyjmując powyższą kwotę obliczoną przez pozwanego powód uwzględnił, że koszt wynagrodzenia twórcy pomniejsza korzyści majątkowe netto (art. 8.4. Regulaminu wynalazczości), co daje w konsekwencji kwotę 746 815,44 EURO (878 606,40 - 15 %). Wynagrodzenie powoda wynosi zatem 112 022,31 EURO (jest to wynagrodzenie obliczone za pierwszy rok korzystania z projektu autorstwa powoda. Niezależnie od powyższego, w ocenie powoda, przysługuje mu roszczenie o wynagrodzenie za drugi rok korzystania z Projektu, które na dzień wytoczenia powództwa nie jest jeszcze wymagalne). Powód w niniejszym procesie dochodzi tylko części należnego mu wynagrodzenia, a to równowartości kwoty 20 000 EURO, co wg kursu NBP z dnia wytoczenia powództwa stanowi kwotę 85 360 zł. Powód domaga się więc zapłaty kwoty 85 000 zł, a

dochodzenie w procesie tylko części roszczenia należnego powodowi jest dopuszczalne i w pełni akceptowane w literaturze przedmiotu i orzecznictwie.

Zdaniem strony powodowej, wobec ostatecznej odmowy pracodawcy uznania projektu powoda za projekt racjonalizatorski wytaczając powództwo o zapłatę wynagrodzenia Sąd, w celu ustalenia zasadności roszczenia o zapłatę wynagrodzenia na zasadzie postępowania wstępnego zmuszony jest dokonać oceny czy rozwiązanie zaproponowane przez powoda jest racjonalizatorskim. Kierując się powyższym powód domaga się w niniejszym postępowaniu zasądzenia tylko części należnego mu wynagrodzenia.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, z uwagi na bezpodstawność żądań powoda oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zdaniem pozwanej, roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zostało zgłoszone w oparciu wadliwą podstawę prawną. Pozwana zaprzecza by zaproponowane przez powoda rozwiązanie było całościowym, kompleksowym rozwiązaniem o charakterze technicznym, które zgodnie z treścią art. 7 ust. 2 i 3 pwp i wydanym na jego podstawie „Regulaminie wynalazczości” obowiązującym w przedsiębiorstwie pozwanej spółki od dnia 28.02.2008 r., można byłoby zakwalifikować jako projekt racjonalizatorski.

Pogląd pozwanej w przedmiotowej kwestii został wyrażony w decyzji w sprawie projektu wynalazczego z dnia 21.11.2008 r., w której odmówiono rozwiązaniu powoda przymiotu projektu wynalazczego. Decyzja ta o charakterze gospodarczym, zdaniem pozwanej, została podjęta zgodnie z treścią „Regulaminu wynalazczości” obowiązującego u pozwanej i wbrew twierdzeniom powoda, nie zostały naruszone procedury związane ze skutecznym i prawidłowym podjęciem decyzji w tym przedmiocie. Rozstrzygnięcie pozwanej ustalające, iż propozycja powoda nie jest projektem przesądza o tym, iż powód nie ma roszczenia wobec pozwanej z art. 284 ust 3 pwp. Aby z takim roszczeniem wystąpić i skutecznie go dochodzić, powód musiałby przesądzić (ustalić) na drodze sądowej, że zaproponowane przez niego rozwiązanie, jest projektem racjonalizatorskim.

Nadto pozwana odniosła się twierdzeń powoda zawartych w pozwie. Wskazała, że powód jako projektant zatrudniony u pozwanej i wykonując na jej rzecz pracę w ramach stosunku pracy zobowiązany był i jest między innymi, do opracowywania koncepcji projektowej zespołu kotłowego (obiektu) w zakresie danej specjalności i harmonogramu wykonania projektu oraz wyboru najważniejszych rozwiązań projektowych. To powierzone zadanie koresponduje z obowiązkiem powoda, polegającym na prowadzeniu kompleksowych analiz i projektowaniu wariantowych rozwiązań, sugerowaniu wyborów, nadzorowaniu wdrożeń i optymalizacji procesów produkcyjnych. Z tego względu, rozwiązanie powoda należało traktować jako naturalną konsekwencję wykonywanych przez powoda obowiązków służbowych. Jednak nie tylko to było przyczyną, że rozwiązanie zaproponowane przez powoda nie zostało uznane za projekt racjonalizatorski. Również istotny wpływ na takie stanowisko pozwanej, miały następujące przyczyny:

- powód nie jest autorem projektu podstawowego nowego palnika oraz zmian, które zostały wprowadzone w stosunku do palników istniejących, a o których jest mowa w punkcie 3 „Zgłoszenia projektu wynalazczego”;
- zastosowane rozwiązanie polegało wyłącznie na wykorzystaniu niektórych elementów palników, których przydatność do dalszej eksploatacji stwierdzono na podstawie inwentaryzacji na obiekcie, których uczestnikiem, na polecenie pracodawcy, był powód;
- warunkiem koniecznym dla projektu racjonalizatorskiego jest: by rozwiązanie było nowe tzn. nie stosowane i nie zgłoszone przez inną osobę w (...) przedsiębiorstwie państwowym i (...) S.A., by nie było powszechnie znane i nie naruszało cudzych praw. Rozwiązanie powoda nie ma żadnych znamion nowości, ponieważ zastosowanie zdemontowanych elementów nadających się do dalszego użycia, miało miejsce na wielu obiektach modernizowanych przez (...) S.A. w przeszłości i pozostaje stałą praktyką u pozwanej.

Pozwana argumentuje ponadto, iż podobnych rozwiązań – znacząco obniżających koszty – w opracowanych przez Biuro (...) projektach było wiele, a z ostatnich można wymienić np. projekt konstrukcji wsporczych kanałów spalin

dla instalacji odsiarczania spalin w Elektrowniach (...), O. i P., gdzie dzięki pracom optymalizacyjnym projektantów oszczędności tonażowe w stosunku do ciężaru według dokumentacji otrzymanej z biur zewnętrznych wynosiły odpowiednio 856,6 ton, 27,3 ton, 318,4 ton.

Nadto brak nowości, powszechna znajomość, działanie w ramach polecenia (delegacja służbowa) przesądzają o braku znamion projektu racjonalizatorskiego, w rozumieniu obowiązującego u pozwanej „Regulaminu wynalazczości”. Stawiany pozwanej zarzut związany z naruszeniem procedur, odnoszący się do procesu podejmowania decyzji gospodarczej w sprawie konkretnego projektu jest nietrafny, gdyż po pierwsze opinia wstępna wydana na podstawie pkt 4.3 Regulaminu wynalazczości, w żaden sposób nie jest wiążąca dla organów spółki podejmujących decyzję w tej sprawie. Po drugie bez znaczenia w sprawie pozostaje przedłożona opinia rzecznika patentowego, która w swojej konkluzji nie zawiera jednoznacznego stanowiska, formułując jedynie przypuszczenia. Podobnie w ocenie pozwanej, powód błędnie odczytał opinie z dnia 20.11.2008 r. wydana przez kierownika D. postępu technicznego, Wdrożeń i Ochrony patentowej dotycząca szacunkowego wyliczenia efektów ekonomicznych. Opinia ta nie jest ustaleniem wartości ekonomicznych efektu projektu, bowiem nie zawiera szeregu danych, które są niezbędne dla sporządzenia i zatwierdzenia arkusza efektów ekonomicznych projektu. Taki arkusz musi być sporządzony na podstawie dokumentów źródłowych, zweryfikowanych przez dział kontrolingu finansowego i zatwierdzony przez Zarząd spółki, a takie czynności nigdy nie miały miejsca.

W toku procesu strony wdały się w polemikę prawną naprzemiennie odnosząc się do twierdzeń strony przeciwnej i przytaczając nowe argumenty na poparcie swoich wniosków, do których Sąd odniósł się w dalszej części uzasadnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. J. jest pracownikiem pozwanej Fabryki (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w R. od ponad 45 lat, a od dnia 8.08.2000 r. na stanowisku projektanta w dziale (...), podległym wówczas pośrednio kierownikowi Zespołu Projektowego nr 2 „Kotły konwencjonalne”. Do zadań powoda przede wszystkim należy opracowywanie koncepcji projektowej zespołu kotłowego i wybór najwłaściwszych rozwiązań projektowych. Do jego obowiązków należy między innymi, informowanie przełożonych o nowych możliwościach osiągnięcia celów realizacji zadań oraz niedających się samodzielnie przezwyciężyć przeszkodach w realizacji zadań. Jednakże do obowiązków projektanta nie należy samodzielne rozwiązywanie problemów dotyczących realizacji zadań. Powód w szczególnych przypadkach, kiedy będzie pełnił rolę projektanta prowadzącego w ramach danego zlecenia, powinien opracować przy wspólnej współpracy z kierownikiem kontraktu, dane wyjściowe, wynikające z kontraktu umożliwiające rozpoczęcie i realizację prac projektowych i jako pełniący funkcję projektanta prowadzącego odpowiedzialny jest za terminowe i jakościowe wykonanie prac projektowych.

Dowód: zeznania powoda protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 312v-313v, protokół z dnia 15.03.2013 r. k. 483-483v; zakres zadań powoda Nr: ZZ/03-255 k. 42-44; odpis KRS pozwanej k. 48-57; opinia biegłego sądowego dr inż. K. P. (1) wraz z opinią uzupełniającą k. 184-195, 230-247; zeznania świadków: N. L. protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 310v-312, K. B. protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 482-483, K. P. (2) 00:04:51 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 676; W. R. 00:34:23 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677, R. K. 01:13:40 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677

Pozwany w 2008 r. zawarł i realizował kontrakt w zakresie modernizacji dwóch kotłów OB-660 w elektrowni w Y. w Turcji. Kotły w elektrowni tureckiej zostały wykonane w latach 80-tych przez (...) przedsiębiorstwo państwowe (poprzednik prawny pozwanej). Kontrakt Nr Z/Z/ZU/0001/08/JM został zawarty w dniu 5 czerwca 2008 r. w A. w Turcji i dotyczył wykonania demontażu i montażu elementów kotłów, zabezpieczenia antykorozyjnego, izolacji obmurza „pod klucz” dla dwóch kotłów OB-660. Zgodnie z umową zawartą z turecką elektrownią przy modernizacji kotłów palniki miały zostać wymienione na nowe, podobnie jak pozostałe elementy zamontowane na przedmiotowych kotłach. Pozwany wykonuje wiele modernizacji. Natomiast modernizacji instalacji paleniskowej kotłów wykonywał kilkakrotnie. Oprócz powyższej modernizacji były to projekty w elektrowniach w M. – Grecja oraz T. – B.. Każdy projekt jest indywidualny, robiony tylko dla jednego zadania oraz jest odrębnym rozwiązaniem technicznym i zawsze przed przystąpieniem do projektu wykonywana jest inwentaryzacja.

Powód dostał od pozwanego polecenie wyjazdu służbowego nr (...) związanego z realizacją kontraktu zagranicznego. Powód jako pracownik (...) S.A., ale nie jako projektant prowadzący, dostał w ramach wyjazdu służbowego do Y. w Turcji, do wykonania zadanie według instrukcji wyjazdowej polegające na wykonaniu inwentaryzacji palników, przewodów mieszanki pyłowej i uruchomieniu klap dla potrzeb wykonania dokumentacji wykonawczej oraz sporządzeniu raportu z wyjazdu służbowego związanego z realizacją kontraktu w zakresie modernizacji kotłów. Powód nie był zobowiązany do sporządzenia oddzielnego protokołu z inwentaryzacji, ponieważ protokół taki przedstawili inni uczestnicy biorący udział w inwentaryzacji. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji powód udzielił informacji o rzeczywistym stanie technicznym inwentaryzowanych palników, płyt ślizgowych i podparć palnika oraz ustalił czy zabudowane elementy są zgodne z dokumentacją techniczną i nie były podmieniane lub zmieniane w okresie trwającej eksploatacji.

Projekt modernizacji był wykonywany w pracowni projektowej pozwanego z udziałem wielu projektantów. Praca wymagała podziału zadań. Powodowi przypadła w udziale część palnikowa. Dlatego też na kolejnym etapie prac, na polecenie pracodawcy, powód wykonywał projekt modernizacji palnika z wymianą palników w obu kotłach. Powód opracował projekt wstępny modernizacji, w którym zaproponował wykorzystanie dotychczasowych elementów kotłów (bez ich wymiany). (...) S.A. zgodził się na zaproponowane przez powoda rozwiązanie, przy czym umowa, a zwłaszcza warunki finansowe, nie zostały zmienione. Tym niemniej powód brał udział w całym procesie ofertowania i później realizacji projektu poprzez uczestnictwo w naradach projektowych.

W dniu 17 września 2008 r. pozwany zawarł umowę Nr (...) dotycząca przewozu wszystkich wskazanych przez zamawiającego elementów kotła o łącznej wadze około 2 861,2 ton do Elektrowni (...).

Dowód: Kontrakt Nr Z/Z/ZU/0001/08/JM z 5.06.2008 r. k. 510-522; wyciąg z oferty Modernizacji K. 0B-660 w Elektrowni (...) k. 352-369; polecenie wyjazdu służbowego nr (...) k. 71-72; umowa przewozu Nr (...) k. 524-529v; zgłoszenie projektu wynalazczego k. 14-15; zeznania powoda protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 312v-313v, protokół z dnia 15.03.2013 r. k. 483-483v, zeznania świadka K. B. protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 482v-403, opinia biegłego sądowego dr inż. K. P. (1) wraz z opinią uzupełniającą k. 184-195, 230-247; opinia biegłego sądowego Rzecznika Patentowego D. S. k. 424-439; zeznania świadków: N. L. protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 310v-312, K. B. protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 482-483, K. P. (2) 00:04:51 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 676; W. R. 00:34:23 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677, R. K. 01:13:40 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677

W dniu 13.10.2008 r. u pozwanego został zgłoszony przez powoda projekt racjonalizatorski pt.: „Wykorzystanie istniejących elementów kotła do osiągnięcia oszczędności w zakresie dostaw, demontażu i montażu bez pogorszenia skutków modernizacji kotłów” zarejestrowany pod nr (...), którego był autorem. Zgłoszenie nastąpiło w sposób zgodny z obowiązującym u pozwanego „Regulaminem wynalazczości” R/R/09-004 z dnia 28.02.2008 r. wydanym na podstawie art. 7 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej. Istota przedmiotowego projektu polegała na wykorzystaniu istniejących płyt ślizgowych ekranów oraz podparć i zawieszek palników, a także na zmianie poziomu zabudowania dysz pyłowych palnika, co zostało zobrazowane na rysunkach projektowych o nr 427.3610.00, 427.3610.01, 427.3610.20 (3 wersje istniejące), (...).3610.00 (wersja nowa). Zaproponowane zmiany w projekcie podstawowym charakteryzowały się następującymi zmianami: trzy poziomy zabudowy dysz pyłowych w miejsce projektowanych czterech, zwiększoną wielkością dysz pyłowych przy zmniejszeniu ich ilości w taki sposób aby zachować ich wydajność, zmniejszoną wielkością i ilością dysz powietrza w zakresie umożliwiającym przez poprawie sprawności spalania (ograniczenie nadmiaru powietrza). Dzięki zastosowaniu projektu przy modernizacji kotłów w Elektrowni (...) w Turcji uzyskano efekty ekonomiczne z tytułu oszczędności w dostawach i zakresie wykonywanych robót.

Dowód: zgłoszenie projektu wynalazczego k. 14-15; zeznania powoda protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 312v-313v, protokół z dnia 15.03.2013 r. k. 483-483v; rysunki projektu o nr (...), (...), (...) k. 86, 117 (koperty) wraz z dokumentacją techniczną stanowiącą załącznik do akt; Regulamin wynalazczości R/R/09-004 z dnia 28.02.2008 r. k. 9-13 i 42-44; opinia biegłego sądowego dr inż. K. P. (1) wraz z opinią uzupełniającą k. 184-195, 230-247; opinia biegłego sądowego Rzecznika Patentowego D. S. k. 424-439; zeznania świadków: N. L. protokół z dnia 18.11.2011 r. k.

310v-312, K. B. protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 482-483, K. P. (2) 00:04:51 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 676; W. R. 00:34:23 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677, R. K. 01:13:40 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677

Zgłoszony projekt został w dniu 13.10.2008 r. pozytywnie zaopiniowany przez Dyrektora Biura (...), a także w dniu 9.10.2008 r. przez Kierownika Zakładu (...), którzy stwierdzili przede wszystkim, że projekt nie został powzięty w wyniku wykonywania obowiązków służbowych wynikających ze stosunku pracy, czy realizacji innej umowy z (...) S.A., a także potwierdzili, iż projekt jest rozwiązaniem nowym – przydatnym dla pozwanego i pozwala osiągnąć korzyści w zakresie dostaw elementów oraz w zakresie robót demontażowych i montażowych. Także w kolejnej opinii Kierownik D. P. (...) i Wdrożeń W. R. wskazał, że rozwiązanie autorstwa powoda należy traktować jako projekt racjonalizatorski, możliwy do zastosowania w odniesieniu do kotłów opalanych węglem brunatnym. Kierownik ustalił przy tym wartość ekonomicznych efektów projektu powoda, gdzie oszczędności materiałowe wyniosły około 42 tony na każdy kocioł, a w konsekwencji wartość zaoszczędzonych dostaw wstępnie wyniosła 1 757 212,8 EURO.

Następnie w dniu 21.11.2008 r. została wydana decyzja w sprawie projektu wynalazczego w której postanowiono, że zgłoszone rozwiązanie nie jest projektem racjonalizatorskim. Decyzję podpisali członkowie Zarządu Spółki. Równocześnie w uzasadnieniu napisano, że projekt przyjęto do wykorzystania, ale w związku z tym, że twórca zajmuje stanowisko projektanta i zakres przypisanych mu obowiązków służbowych ujmuje obowiązek kreatywnego interpretowania założeń projektowych, co wyklucza możliwość uznania zaproponowanego rozwiązania za projekt racjonalizatorski. Wskazano również, iż nie zmienia to faktu, że rozwiązanie zostało zaproponowane już w trakcie realizacji projektu z kontraktowym zakresem dostaw i usług a jego przyjęcie spowodowało oszczędności w budżecie projektu i jako takie rozwiązanie to zasługiwało na wyróżnienie.

Po otrzymaniu decyzji powód złożył umotywowany wniosek z dnia 27.11.2008 r. o ponowne rozpatrzenie projektu. Do wniosku powód załączył opinię, niebędącego pracownikiem pozwanego, rzeczownika patentowego mgr inż. H. A., w której rzecznik patentowy wskazał, że rozwiązanie autorstwa powoda można uznać za projekt racjonalizatorski, gdyż spełnia ono następujące warunki:

- nie wynika ściśle z obowiązków służbowych i jest wynikiem dodatkowego wkładu pracy,
- jednoznacznie przedstawia istotę propozycji zmiany dotychczasowego rozwiązania oraz
- jest to rozwiązane nowe w skali przedsiębiorstwa.

W związku z tym, że projekt został przyjęty do wykorzystania twórcy projektu przysługuje wynagrodzenie.

Pozwany w dniu 22.12.2008 wydał nową decyzję w sprawie zgłoszonego projektu, w której postanowił utrzymać decyzję z dnia 21.11.2008 r. odmawiającą uznania przedłożonego rozwiązania za projekt wynalazczy w (...) S.A.

W kwietniu 2009 r. powód podjął próbę ugodowego zakończenia sporu, wzywając pozwanego do uznania projektu za racjonalizatorski i zawarcia umowy określającej wynagrodzenie za korzystanie z rozwiązania autorstwa powoda. Pozwany pismem z dnia 29.04.2009 r. odmówił zawarcia umowy i podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Dowód: opinia Dyrektora Biura (...) k. 16; opinii Kierownik D. P. (...) i Wdrożeń k. 17; opinia biegłego sądowego dr inż. K. P. (1) wraz z opinią uzupełniającą k. 184-195, 230-247; opinia biegłego sądowego Rzecznika Patentowego D. S. k. 424-439; decyzja w sprawie projektu wynalazczego powoda z 21.11.2008 r. k.18; ponowny wniosek powoda do (...) S.A. z 27.11.2008 r. wraz z opinią rzecznika patentowego k. 19-20; ostateczna decyzja pozwanego z 22.12.2008 r. k. 20v; wezwanie z 14.04.2009 r. i pismo pozwanego z 29.04.2009 r. k. 21-21v; zeznania powoda protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 312v-313v i protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 483-483v; zeznania świadków: N. L. protokół z dnia 18.11.2011 r. k. 310v-312, K. B. protokół z dnia 15.05.2013 r. k. 482-483, K. P. (2) 00:04:51 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 676; W. R. 00:34:23 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677, R. K. 01:13:40 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677

W pierwszej kolejności Sąd postanowił dopuścić w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego d/s obliczania należności z tytułu ochrony własności przemysłowej i intelektualnej, której wydania podjął się dr inż. K. P. (1). Biegły w oparciu o

materiały zawarte w aktach sprawy oraz materiały dodatkowe przesłane przez strony, a także o obowiązujące przepisy i specjalistyczną literaturę sformułował jednoznaczne wnioski końcowe. W jego ocenie rozwiązanie powoda zgłoszone u pozwanej jako projekt racjonalizatorski pod nazwą „Wykorzystanie istniejących elementów kotła do osiągnięcia oszczędności w zakresie dostaw, demontażu i montażu bez pogorszenia skutków modernizacji kotłów”:

- nie było rozwiązaniem powszechnie znanym,
- było rozwiązaniem nowym w skali przedsiębiorstwa,
- nie było rozwiązaniem, które powinno być zrealizowane przez powoda jako pracownika (...) S.A. w ramach obowiązków służbowych,
- spełniało wymagania określone przepisami ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej oraz przepisami regulaminu wynalazczości obowiązującego w (...) S.A.

Mając to na uwadze biegły sądowy stanął na stanowisku, iż istnieją wszelkie podstawy, aby rozwiązanie techniczne autorstwa powoda uznać za rozwiązanie o randze projektu racjonalizatorskiego, a powód winien uzyskać wynagrodzenie za użytkowanie tego rozwiązania przez stronę pozwaną.

Po przeprowadzeniu analizy materiałów dodatkowych dostarczonych przez stronę pozwaną biegły w opinii uzupełniającej wskazał, że w zakresie na jaki te materiały pozwalały, biegły podtrzymuje w całości wnioski sformułowane w opinii podstawowej, z wyraźnym podkreśleniem, że jego zdaniem rozwiązanie powoda posiada cechy indywidualnej twórczości i „nowości” w wymaganym zakresie.

Dowód: opinia biegłego sądowego dr inż. K. P. (1) wraz z opinią uzupełniającą k. 184-195, 230-247

W sprawie została również wydana opinia dr hab. inż. P. K., który w podsumowaniu wskazał, że wprawdzie rozwiązanie autorstwa powoda nie jest powszechnie znane, ale jest rozwiązaniem stosowanym wcześniej u pozwanej i jej poprzednika prawnego (w przedsiębiorstwie państwowym (...)), które zastosowano w elektrowni (...) w Grecji, jak również wcześniej przy Elektrowni (...) w Turcji w roku 1999. Ponadto rozwiązanie powoda nie jest oczywiste, ale nie zawiera minimalnego poziomu twórczości projektów racjonalizatorskich oraz zostało opracowane w ramach obowiązków służbowych przez powoda, ale nie istniał taki wymóg. Dlatego też w świetle Regulaminu wynalazczości obowiązującego wówczas u pozwanej przez przepisów Prawa własności przemysłowej nie spełnia wymogów uznania go za projekt racjonalizatorski.

W opinii uzupełniającej biegły doprecyzował, iż wniosek powoda może być rozpatrywany jako racjonalizacja z punktu widzenia ekonomicznego, pozwala on na ograniczenie kosztów, ale nie może być przyjęty jako racjonalizacja z punktu widzenia technicznego.

Dowód: opinia dr hab. inż. P. K. wraz z opinią uzupełniającą k. 375-378, 398-399

Z uwagi na powyższe rozbieżności pomiędzy dwoma opiniami Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego – Rzecznika patentowego D. S. na tożsame okoliczności z zaznaczeniem, aby biegły ustosunkował się do opinii wydanych wcześniej w sprawie.

Przeprowadzona analiza zagadnienia doprowadziła do postawienia przez biegłego następujących wniosków:

- rozwiązanie powoda spełniała wymagania określone przepisami ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej oraz przepisami regulaminu wynalazczości obowiązującego u pozwanej;
- nie było rozwiązaniem powszechnie znanym i było rozwiązaniem nowym w skali przedsiębiorstwa, ponieważ nie zostało wcześniej zastosowane ani zgłoszone w (...) S.A. przez inną osobę;

- rozwiązanie nie jest oczywiste (rutynowe) i zawiera minimalny wkład pracy twórczej wymagany od projektu racjonalizatorskiego;

- rozwiązanie nie zostało opracowane w wyniku obowiązków służbowych nałożonych na powoda, lecz było dokonane przez powoda z własnej inicjatywy – przy czym brak zapisu w regulaminie o ograniczeniu prawa do wynagrodzenia za projekt racjonalizatorski dla określonych osób zgłaszających taki projekt powoduje, że wymóg obowiązków służbowych nie jest istotny przy rozstrzygnięciu kwestii dotyczącej prawa do wynagrodzenia z tytułu zastosowania projektu, a także kwestii uznania rozwiązania za projekt racjonalizatorski.

Dowód: opinia biegłego sądowego Rzecznika patentowego D. S. k. 424-439

Kolejnym powołanym przez Sąd biegłym sądowym był biegły mgr inż. M. W. do spraw obliczania wynagrodzenia należnego z tytułu stosowania rozwiązań racjonalizatorskich zgodnie z regulaminem wynalazczości obowiązującym u pozwanego w 2008 roku (w dacie zgłoszenia projektu) w oparciu o dokumenty źródłowe z tytułu projektu powoda. Biegły ten uznał, że nie wystąpiły żadne korzyści (efekty), które mogłyby być określone (obliczone) zgodnie z regulaminem wynalazczości obowiązującym w (...) S.A. w dacie zgłoszenia projektu nr (...) przez powoda, z tytułu zastosowanych w nim rozwiązań. W wyniku tego powodowi nie jest należne żadne wynagrodzenie z tytułu stosowania zgłoszonych rozwiązań.

Dowód: opinia biegłego M. W. k. 552-558

W międzyczasie Sąd zobowiązał stronę pozwaną do wyliczenia zgodnie z regulaminem wynalazczości obowiązującej u pozwanej w 2008 r. do wyliczenia korzyści majątkowej netto przy przyjęciu założenia, że rozwiązanie powoda zastosowane w Elektrowni (...) jest projektem racjonalizatorskim. Pozwana przedłożyła przedmiotowe wyliczenie w postaci stosownych dokumentów, z których wynika, iż szacunkowa wartość bazowej korzyści netto (...) S.A. dla 1 kotła projektu Y. Turcja wynosi 195 083,22 zł netto, która pomniejszona o 15 % udział „wynalazcy” stanowi kwotę 165 820,74 zł. Natomiast wynagrodzenie brutto dla wynalazcy winna wynieść 24 873,11 zł brutto zgodnie z punktem 8.9 (procent wynagrodzenia) Regulaminu wynalazczości.

Dowód: pismo procesowe pozwanej wraz z wyliczeniem wynagrodzenia powoda: model kalkulacyjny, szacunek wartości bazowej korzyści, wynagrodzenie powoda k. 488-495; zeznania świadków: K. P. (2) 00:04:51 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 676; W. R. 00:34:23 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677, R. K. 01:13:40 protokół z dnia 11.12.2014 r. k. 677

Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw szacowania korzyści z uwagi na fakt, iż wobec treści zeznań świadków dowód ten nie miał istotnego znaczenia dla oceny zasadności roszczenia, a ewentualne wyliczenia mogłyby różnić się jedynie marginalnie. Ponadto Sąd miał na uwadze, że postępowanie toczy się już bardzo długi okres czasu i zgłaszanie kolejnych dowodów, które zmierzają do jego nadmiernego wydłużenia na tym etapie postępowania nie powinny mieć już miejsca.

Podejmując rozstrzygnięcie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, którym dał wiarę w całości, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach obowiązków wynikających z charakteru ich działalności, a zgodność ich treści z rzeczywistym stanem faktycznym nie została przez strony zakwestionowana w toku procesu. Stan faktyczny Sąd ustalił również na podstawie zeznań powoda i słuchanych w sprawie świadków: N. L., K. B., K. P. (2), W. R., R. K.. W ocenie Sądu, świadkowie ci jak i powód mają dostateczną, choć najczęściej fragmentaryczną, wiedzę na temat niniejszej sprawy, jednakże ich zeznania stanowią istotne uzupełnienie pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Wyżej wskazani świadkowie, choć są obecnymi lub byłymi pracownikami pozwanej, starali się jednak zachować obiektywizm w swoich zeznaniach. Sąd uznał je za wiarygodne we wszystkich kwestiach, które zostały przedstawione w stanie faktycznym oraz w opiniach biegłych, na których Sąd oparł końcowe rozstrzygnięcie. Jedyne w nielicznych zagadnieniach Sąd nie podzielił poglądów wyrażanych przez świadków jak i powoda, gdyż nie

znajdowały one odzwierciedlenia w dowodach z dokumentów oraz z opiniach wydanych w sprawie, co zostało opisane w dalszej części uzasadnienia.

Ponadto Sąd w całości podzielił wywody i wnioski opinii, które zostały wydane przez biegłych sądowych: dr inż. K. P. (1) oraz Rzecznika patentowego D. S., gdyż zostały one wydane w sposób rzetelny i wszechstronny oraz zostały poparte specjalistyczną literaturą. Biegli przeanalizowali kwestie dotyczące kwalifikacji projektu, tj. możliwości uznania rozwiązania powoda za projekt racjonalizatorski, a zwłaszcza przesłanki dotyczące nowości rozwiązania w skali przedsiębiorstwa (...). Równocześnie biegli szczegółowo przeanalizowali obowiązki służbowe powoda i odnieśli się do wszystkich zarzutów strony pozwanej.

Jednocześnie Sąd pominął dowód z opinii dwóch kolejnych biegłych sądowych uznając je za niezgodne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym wynikającym z zebranych w sprawie dowodów oraz zawierające błędne i sprzeczne ze sobą wnioski, które czynią te opinie nieprzydatnymi. Opinie te są, w ocenie Sądu niepełne, nieprecyzyjne i zbyt ogólnikowe.

Biegły P. K. wskazał, że rozwiązanie powoda nie jest nowe, ponieważ zostało wcześniej zastosowane w Elektrowni (...) i we wcześniejszych ofertach dla kotłów w Elektrowni (...) z roku 1999, jednakże opiniujący nie wskazuje żadnego konkretnego dowodu w postaci dokumentu, gdzie takie rozwiązanie zostało wcześniej wykorzystane w konstrukcjach kotłów. Dalej biegły stwierdza, że rozwiązanie powoda nie zawiera minimalnego wkładu pracy twórczej, ale równocześnie podnosi, iż nie jest ono oczywiste. Podobnie jak stwierdzenie, że rozwiązanie powoda odbiegało od standardowej (rutynowej) procedury wymiany palników, które jest sprzeczne z równoczesnym wskazaniem, że rozwiązanie to nie zawiera żadnej myśli twórczej. Ponadto w pierwszym rzędzie biegły wskazuje, że do obowiązków projektanta należy samodzielne i kompleksowe rozwiązywanie problemów, a następnie pisze, iż powód nie miał obowiązku opracowania przedmiotowego rozwiązania, a więc dokonał tego projektu z własnej inicjatywy i powinien z tego tytułu zasługiwać na wyróżnienie. Oprócz powyższego podnieść należy, że Sąd dopuszczając dowód z opinii Katedry (...) zaznaczył, że opinia winna zostać wydana we współpracy z biegłym z zakresu wynalazczości. Natomiast dr hab. inż. P. K. nie jest biegłym z zakresu wynalazczości, a z treści opinii nie wynika, aby współpracował przy wydaniu opinii z takim biegłym.

Biegły M. W. samowolnie zmienił przedmiot opinii i zamiast ustalić wysokość wynagrodzenia należnego powodowi wydał opinię co do charakteru rozwiązania powoda. Tym niemniej sporządzona przez niego opinia jedynie w nieznacznym stopniu zawiera merytoryczną treść dotyczącą rozwiązania powoda, gdyż biegły nie podjął nawet próby technicznej oceny jego rozwiązania poprzestając często na ogólnikowych sformułowaniach.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo co do zasady zasługuje na uwzględnienie. Modyfikacja nastąpiła odnośnie wysokości należnego powodowi wynagrodzenia.

Przepisy obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej w zakresie objętym sporem powtarzają model regulacji ukształtowany przez uchyloną ustawę o wynalazczości, w jej ostatniej redakcji z 1992 r. Art. 7 ust. 2 ustawy zawiera bardzo szeroką definicję projektu racjonalizatorskiego, przerzucając ciężar określenia, co jest projektem, na przedsiębiorcę. Przedsiębiorca może bowiem uznać za projekt racjonalizatorski każde rozwiązanie nadające się do wykorzystania, niebędące wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego. Takie sformułowanie przepisu pozostawia przedsiębiorcy dużą swobodę w określaniu tego, co będzie stanowiło projekt racjonalizatorski. Biorąc pod uwagę wykładnię historyczną, celowościową i funkcjonalną omawianych regulacji można przyjąć, że projektami racjonalizatorskimi będą rozwiązania, które autorzy zgłaszają przedsiębiorcom do wykorzystania. Przedsiębiorca zaś ma pełną swobodę w uznaniu rozwiązania zgłoszonego przez wnioskodawcę za projekt racjonalizatorski. Jedyne ograniczenie w tym zakresie wynika z art. 7 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym nie można uznać za projekt racjonalizatorski takiego rozwiązania, do którego stosuje się przepisy prawa własności przemysłowej dotyczące pozostałych rodzajów projektów wynalazczych (wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i topografii układów scalonych). Przepisy prawa własności przemysłowej nie określają właściwie żadnych wymogów w stosunku do projektów racjonalizatorskich, poza wymogiem, aby

projekty te były rozwiązaniami nadającymi się do wykorzystania i aby były to rozwiązania niebędące innym typem projektu wynalazczego, dlatego dorobek doktryny i orzecznictwa dotyczący pojęcia i wymogów stawianych projektom racjonalizatorskim wypracowany na gruncie poprzednich regulacji prawnych może być wykorzystany przez przedsiębiorców przy tworzeniu definicji projektów racjonalizatorskich w regulaminach racjonalizacji. Przez racjonalizację należy rozumieć zmiany i usprawnienia dokonywane w procesie produkcji w celu osiągnięcia konkretnych efektów. Oznacza to, że różni przedsiębiorcy mogą uznać różne rozwiązania za projekty racjonalizatorskie (tak też A. Górnicz - Mulcahy, Prawo do wynagrodzenia za pracownicze projekty wynalazcze w prawie polskim, Warszawa 2008).

Generalnie za projekty racjonalizatorskie uważa się najczęściej rozwiązania, które spełniają następujące warunki:

- w sposób dostępny przedstawiają istotę propozycji zmian, jakie należy wprowadzić, czyli co, w jaki sposób, lub gdzie usprawnić, aby uzyskać wymierne albo szacunkowe korzyści ekonomiczne;
- są nowe i nieznane dotychczas w skali przedsiębiorstwa, w którym zostają zgłoszone;
- nie wynikają z zadań nałożonych na pracownika.

Przesłanki uznania projektu za projekt racjonalizatorski w (...) S.A.

U pozwanego w okresie objętym sporem obowiązywał „Regulamin wynalazczości” R/R/09-004 z dnia 28.02.2008 r. wydany na podstawie art. 7 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej. Zgodnie z pkt 1.2.3. regulaminu „za projekt racjonalizatorski może być uznane rozwiązanie zgłoszone przez twórcę i nadające się do stosowania i niebędące wynalazkiem podlegającym opatentowaniu, wzorem użytkowym lub wzorem przemysłowym. Warunkiem koniecznym jest, by rozwiązanie było nowe tzn. nie stosowane i niezgłoszone przez inną osobę w (...) przedsiębiorstwie państwowym i w (...) S.A., by nie było powszechnie znane i nie naruszało cudzych praw. Równocześnie w regulaminie brakuje zapisu, z którego wynika kto w przedsiębiorstwie (...) może zgłaszać projekty które będą uznawane za racjonalizatorskie. Ustawa Prawo własności przemysłowe (art. 7 ust. 3) daje możliwość wprowadzenia takiego ograniczenia podmiotowego, np. ze względu na zajmowane stanowisko. Wprowadzenie ograniczenia skutkowałoby tym, iż jakiegokolwiek zgłoszenie czy wdrożenie usprawnienia dokonane przez osobę należącą do kręgu osób „wyłączonych” z racjonalizacji nie mogłoby zostać uznane za racjonalizację.

Mając na uwadze powyższego w sprawie należało ustalić czy rozwiązanie powoda można uznać za projekt racjonalizatorski, tj. czy rozwiązanie spełnia łącznie następujące kryteria:

- czy jest twórcze;
- czy nadaje się do stosowania,
- czy nie jest wynalazkiem, wzorem użytkowym lub wzorem przemysłowym;
- czy jest nowe, tzn. nie było stosowane i nie było zgłoszone przez inną osobę w (...) S.A. oraz
- czy zostało opracowane w ramach wykonywania obowiązków służbowych.

Jeżeli te wszystkie warunki są spełnione to wówczas rozwiązanie powoda winno zostać uznane za projekt racjonalizatorski. Na dalszym etapie – w przypadku uznania rozwiązania powoda za projekt racjonalizatorski – należało zbadać w jaki sposób przebiega procedura zgłaszania takich projektów u pozwanego i jakie są zasady wynagradzania twórców tych projektów.

Czy rozwiązania autorstwa powoda, nie jest powszechnie znane, jest rozwiązaniem nowym w R., w szczególności czy podobnego rozwiązania nie zastosowano przy elektrowni (...) w Grecji jak również przy elektrowni (...) w Turcji.

Od projektu racjonalizatorskiego nie wymaga się nowości światowej, wystarczającą przesłanką jest, aby projekt był nowy w skali danego przedsiębiorstwa. W przedmiotowej sprawie projekt powoda nie może być identyczny z rozwiązaniem stosowanym lub zgłoszonym przez inną osobę w przedsiębiorstwie (...).

Biegły K. P. (1), jak również Rzecznik patentowy D. S. jednoznacznie wskazali, iż analizując projekt powoda należy stwierdzić, że jego istotą jest propozycja odmiennej modernizacji kotłów w Y. w Turcji. Dzięki projektowi twórcy nie zaszła konieczność wymiany istniejących (zabudowanych) palników na nowe komplety o odmiennym sposobie mieszania paliwa z powietrzem. Uzyskano to dzięki wykorzystaniu istniejących płyt ślizgowych, podparć i zawieszek palników, a także zmianie rozmieszczenia dysz pyłowych. Porównując to rozwiązanie z rozwiązaniami znanymi i wskazanymi przez pozwanego, tj. w dokumentach dotyczących elektrowni (...) i wcześniejszych modernizacjach związanych z elektrownią (...), biegli uznali, że rozwiązania te nie są tożsame, gdyż dotyczą innych zagadnień i problemów związanych z funkcjonowaniem kotłów. Natomiast w odniesieniu do elektrowni (...) w Grecji to z raportu przeglądu kotłów (k. 156) wynika jedynie, że zaszła tam konieczność wymiany płyt uszczelniających palniki, a także mowa jest o uszczelnieniu miejsc współpracy pomiędzy płytami ślizgowymi głowic i płytami oporowymi znajdującymi się na ścianach komory paleniskowej. Była to zupełnie inna modernizacja obejmująca cały układ powietrze-spaliny, a nie tylko palniki i nie zawierała pełnego rozwiązania opracowanego przez powoda. Wykorzystanie niektórych podobnych środków technicznych (np. płyt ślizgowych) nie świadczy o tym, że mamy do czynienia z takimi samymi rozwiązaniami technicznymi. Biegły S. podkreślił, że przy tego typu projektach do rozwiązania problemu dochodzi się przeważnie w inny sposób, gdyż każdy obiekt inwestycyjny jest inny i pracuje w odmiennych warunkach. Tym samym każda modernizacja jest inna i wymaga odrębnej analizy technicznej, oraz wykonania szeregu czynności o indywidualnym charakterze.

Ponadto biegły S. analizując dokumenty dotyczące modernizacji kotła OB-660 w Elektrowni (...) z 1999 r. (k. 353-369) również nie doszukał się tam rozwiązania identycznego z projektem powoda. Celem tej modernizacji było odnowienie kotła i umożliwienie działania z pełną wydajnością 630 t/h, bez konieczności odstawienia w celu czyszczenia w ciągu roku. Modernizacja części ciśnieniowej polegała na wymianie uszkodzonej części przegrzewacza stropowego, zmianie rur obwiedniowych grodzi przegrzewacza SH2 i zastosowaniu pokryw ochronnych na rurach przegrzewacza w rejonie wdmuchiwnicy sadzy. Natomiast modyfikacja systemu spalania polegała na obniżeniu płomienia w komorze paleniskowej, rozdzieleniu komory na „strefę palnika” i „strefę powietrza (...) oraz zastosowaniu zdmuchiwnicy B. z lancami wodnymi w palenisku. Zdaniem Sądu nie można również pominąć faktu, iż ta oferta z 1999 r. dla Y. nigdy nie została zrealizowana, wobec czego nigdy nie zostały dopracowane szczegóły proponowanych rozwiązań i nie wiadomo było w jakim kierunku miałyby pójść prace modernizacyjne.

Powyższe modernizacje różniły się i były zupełnie inne, w związku z czym nie mogą stanowić dowodu, że rozwiązanie powoda nie jest nowe, a tym bardziej, że jest powszechnie znane. Również nie zostało wykazane, aby projekt modernizacji instalacji paleniskowej kotłów w T. w B. był tożsamy z tym wykonanym przez powoda. Wspólnym elementem było jedynie to, iż dotyczyły one polepszenia pracy kotłów. Przy czym w B. były wymieniane wszystkie elementy palnika, co nie miało już miejsca w Turcji w roku 2008.

Abstrahując od powyższego Sąd nie traci z pola widzenia tego, iż wniosek racjonalizatorski był analizowany przez kilkunastu specjalistów zatrudnionych przez pozwanego i żadna z tych osób w 2008 roku nie kwestionowała braku „nowości” rozwiązania powoda w związku z podobieństwem do rozwiązania w M., czy też ofert dla Y. z 1999 r. Ponadto w decyzjach odmownych wydanych przez pozwaną także nie powołano się na brak „nowości”, a jedynie oparto je na tym, że wnioskowane rozwiązanie jest naturalną konsekwencją wykonywanych obowiązków służbowych powoda (k. 18v).

Czy rozwiązanie autorstwa powoda nie jest oczywiste i zawiera minimalny poziom twórczości projektów racjonalizatorskich.

Od projektu racjonalizatorskiego nie wymaga się nieoczywistości wymaganej od wynalazków. W przypadku projektu racjonalizatorskiego wystarczy, aby nie było to rozwiązanie rutynowo wykorzystywane wielokrotnie w

skali przedsiębiorstwa (...). Zdaniem biegłego D. S., ale również K. P. (1) okoliczności dokonania przez powoda przedmiotowego rozwiązania, w sytuacji kiedy założono wymianę kompletu palników świadczą o tym, że autor zaproponował rozwiązanie zawierające wkład twórczej pracy, która polegała na analizie technicznej elementów konstrukcyjnych kotła, dzięki czemu doszło do wprowadzenia zmian polegających na tym co, w jaki sposób i gdzie usprawnić poprzez wskazanie Konkretnych elementów kotła (płyty, podparć, zawieszek palników), tak aby je wykorzystać przy modernizacji urządzenia. Twórczość racjonalizatorska może mieć rozmaity charakter, może polegać na całkiem nowym rozwiązaniu i wykorzystaniu zupełnie nowych środków technicznych, ale może być również twórczym przystosowaniem znanych środków technicznych do potrzeb danego przedsiębiorstwa. Twórczość może także polegać na zaniechaniu określonych środków technicznych, zwłaszcza wtedy, gdy jest poprzedzone analizą techniczną i przemyśleniami dotyczącymi rozwiązania konkretnego problemu.

Takie ujmowanie twórczości racjonalizatorskiej znajduje oparcie w orzecznictwie.

Dotychczasowa praktyka widoczna w orzecznictwie Urzędu Patentowego RP skłania się właśnie do takiej konkluzji. Przez analogię należy przytoczyć Decyzję Kolegium Orzekającego Urzędu Patentowego RP z dnia 19.05.1983 Spr. 170/82, nie opubl., w którym wskazano, iż „obramowanie siatki ogrodzenia wykonane z materiałów odpadowych (stali zbrojeniowej) zamiast kątownika stanowi twórcze przystosowanie znanego rozwiązania, pozwalające na pełniejsze wykorzystanie środków pracy” oraz Decyzję (...) z dnia 13.12.1984, Spr. 177/84 opubl. (...) 1985, nr 10, gdzie uznano, że: „jest twórczym przystosowaniem znanego rozwiązania do potrzeb jgu sposób opróżniania zbiorników chloru, polegający na przepuszczaniu przez zbiorniki azotu, mimo że już w instalacji tej uprzednio używano azot, ale dla innego celu niż wypłukiwanie resztek chloru ze zbiorników.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu, projekt powoda zawiera minimalny wkład twórczy wymagany od projektu racjonalizatorskiego, ponieważ znane środki techniczne jak płyty ślizgowe, zawieszki i podparcia palników twórczo przystosowano do potrzeb przedsiębiorstwa (...), przy czym dodatkowo zmieniono również położenie dysz pyłowych palnika.

Czy rozwiązanie zostało opracowane w ramach wykonywania obowiązków służbowych powoda

W pierwszym rzędzie należy podnieść, iż w związku z tym, że w definicji projektu racjonalizatorskiego zawartej w „Regulaminie wynalazczości” (...) S.A. (pkt. 1.3.3.) brak zapisu kto w przedsiębiorstwie może zgłaszać projekt racjonalizatorski (brak ograniczeń podmiotowych), przy kwalifikacji projektu nie powinno mieć znaczenia czy twórca opracował rozwiązanie w ramach wykonywania obowiązków służbowych.

Niezależnie jednak od powyższego analizując zakres zadań pracy powoda (k. 42-44) należy stwierdzić, że nie zawiera on obowiązku opracowywania projektów wynalazczych w ramach wykonywanych obowiązków służbowych. Dotychczasowe orzecznictwo sądowe i Urzędu Patentowego również nie potwierdza, iż do obowiązków projektanta należy opracowywanie projektów racjonalizatorskich. Mimo iż znane orzeczenia zostały wydane pod rządami poprzednich przepisów prawa wynalazczego zachowały swą aktualność przy rozstrzyganiu sporów dotyczących polecenia służbowego i obowiązków służbowych.

Bardzo istotnym w tym przedmiocie jest wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.01.1980 r., IV PR 340/79 (opubl. OSN 1980 z.5 poz. 105), który stwierdza między innymi, że pracownicy zatrudnieni w charakterze projektantów w zasadzie nie wykonują prac naukowo-badawczych i rozwojowych w rozumieniu przepisów wykonawczych w sprawie projektów wynalazczych. Prace bowiem takie, z istoty swej służą wypracowaniu nowych koncepcji technicznych, na podstawie których mogą dopiero powstać konkretne realizacje techniczne o charakterze zastosowań praktycznych. Jeżeli zatem twórcy wykonują pracę związaną z dokumentacją projektową określonego obiektu inwestycyjnego, to nie można ich uznać za pracowników wykonujących prace naukowo- badawcze i rozwojowe. W świetle tego orzeczenia, powoda-projektanta należałoby zaliczyć do pracowników inżynieryjno-technicznych. Pracownicy tacy wyłączani byli kiedyś z praw do wynagrodzenia (ustawa o wynalazczości z 1972 r.) za projekt racjonalizatorski jedynie w przypadku otrzymania jednostkowego polecenia przełożonego.

Fakt ten potwierdza Decyzja KO przy Urzędzie Patentowym z dnia 4.02.1966, O.. (...), opubl. (...) 1967 nr 5 – „Twórcy będącym pracownikiem kadry inżynieryjno- technicznej biura projektowo-konstrukcyjnego przysługuje prawo do wynagrodzenia, o ile dokonał projektu racjonalizatorskiego z własnej inicjatywy, a nie w wyniku otrzymanego

polecenia

Znana jest również w tym temacie Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27.10.1975, V PZP 6/75 (opubl. OSN 1976 z.2), która wskazuje, że „pracownikom inżynieryjno-technicznym i innym równorzędnym przysługuje prawo do wynagrodzenia za projekt racjonalizatorski chyba, że został dokonany w wyniku wykonania konkretnego zadania technicznego lub techniczno-organizacyjnego. Polecenie to nie wymaga zachowania szczegółowej formy.” W uzasadnieniu Sąd dla ogółu pracowników inżynieryjno-technicznych ustanowił tym samym kryterium dokonania projektu w wyniku wykonania polecenia służbowego. Chociaż poziom kwalifikacji zawodowych pozwala im na pracę nowatorską i wniesienie elementu twórczego do wykonywanych czynności, podstawowym ich obowiązkiem nie są poszukiwania nowych rozwiązań w zakresie techniki i organizacji, nie można więc przyjąć, aby dokonanie projektu racjonalizatorskiego było zwykłym następstwem wykonywania przez nich obowiązków pracowniczych. Z reguły projekt racjonalizatorski jest efektem szczególnego wysiłku twórczego z ich strony i włożenie takiego wysiłku jest przesłanką przyznania im - jak każdemu twórcy projektu przewidzianego w prawie wynalazczym wynagrodzenia.

Powyższe stoi w sprzeczności z opinią wyrażoną przez świadka K. B., vice prezesa zarządu d/s handlowych pozwanej. Uważa on, że praca projektanta ma bardzo ważny element twórczy i wymaga się od niego, aby dokonując jakiegokolwiek modernizacji zaproponował rozwiązanie lepsze od zastanego. Jednocześnie przyznał on, że nie zna szczegółów rozwiązania powoda, ale w jego ocenie wysyłając grupę projektantów-pracowników w celu przeprowadzenia inwentaryzacji nie oczekuje się tylko ewidencji, ale już z założenia ma ona na celu wniesienie pewnego elementu twórczego. Zgodził się jednak świadek, że dany element twórczy należy ocenić pod względem jego nowatorskości i dopiero wtedy, będzie można ocenić konkretne rozwiązanie.

Polecenie służbowe należy uznać za polecenie przełożonego, o którym mowa w kodeksie pracy. Polecenie takie nie stwarza nowego obowiązku dla pracownika, lecz konkretyzując przedmiot istniejącego już obowiązku, kieruje pracą pracownika i przydziela mu konkretne zadania w ramach umówionego rodzaju pracy.

Powyższe rozważania wskazują jednocześnie, że sytuacja w której wyłączone jest prawo do wynagrodzenia pracowników inżynieryjno-technicznych (projektantów) może powstać tylko na skutek polecenia przełożonego nadającego odpowiedni kierunek ich pracy, nie zachodzi zaś ono na tle ogólnego określenia obowiązków w umowie o pracę lub z zakresu zadań ustalających całokształt obowiązków związanych z danym stanowiskiem. Z dokumentów załączonych do sprawy wynika, iż powód nie otrzymał jednostkowego polecenia od przełożonego do rozwiązania problemu będącego przed zgłoszonym projektem racjonalizatorskiego. Także świadek N. L. potwierdził ten fakt zeznając, że do obowiązków projektantów może należeć praca badawcza, o ile do tego zostanie wyznaczony, a takiego zlecenia powód nie otrzymał, ponieważ na prace badawcze są otwierane specjalne zlecenia, odpowiednio numerowane i wyraźnie definiowane.

Procedura zgłaszania projektów racjonalizatorskich u pozwanego i jakie są zasady wynagradzania twórców tych projektów

Reasumując, w ocenie Sądu, zgłoszony przez powoda u pozwanego w dniu 13.10.2008 r. projekt racjonalizatorski pt.: „Wykorzystanie istniejących elementów kotła do osiągnięcia oszczędności w zakresie dostaw, demontażu i montażu bez pogorszenia skutków modernizacji kotłów” zarejestrowany pod nr (...), spełnia wymogi uznania go za projekt racjonalizatorski, ponieważ:

- nie było rozwiązaniem powszechnie znanym i było rozwiązaniem nowym w skali przedsiębiorstwa, gdyż nie zostało wcześniej zastosowane ani zgłoszone w (...) S.A. przez inną osobę, a przynajmniej pozwanej nie udało się bezspornie udowodnić tego faktu;
- rozwiązanie nie jest oczywiste (rutynowe) i zawiera minimalny wkład pracy twórczej wymagany od projektu racjonalizatorskiego;
- rozwiązanie nie zostało opracowane w wyniku obowiązków służbowych nałożonych na powoda, lecz było dokonane przez powoda z własnej inicjatywy;
- rozwiązanie z powodzeniem zostało wykorzystane przy modernizacji dwóch kotłów OB-660 w elektrowni w Y. w Turcji (Kontrakt Nr Z/Z/ZU/0001/08/JM), skutkiem czego uzyskana została oszczędność w dostawach i zakresie wykonywanych robót, co zostało potwierdzone również przez stronę pozwaną i świadków zeznających na tą okoliczność, przede wszystkim K. B..
- rozwiązanie nie jest wynalazkiem, wzorem użytkowym i wzorem przemysłowym, ponieważ nie spełni kryteriów wymaganych od tego rodzaju projektów (art. 24, 94, i 102 pwp).

Artykuł 8 ust. 1 ustawy - Prawo własności przemysłowej odnosi się do praw osobistych i majątkowych twórcy wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego oraz topografii układu scalonego. Natomiast prawa twórcy (współtwórców) projektu racjonalizatorskiego zostały ograniczone do prawa do wynagrodzenia ustalonego na podstawie regulaminu oraz prawa bycia wymienionym w opisach, publikacjach i dokumentach. Przyznanie uprawnień twórcom projektów racjonalizatorskich możliwe jest na podstawie regulaminu przyjętego przez przedsiębiorcę (art. 7 ust. 1-3 pwp). W art. 8 ust. 2 pwp wskazano zasadnicze uprawnienie racjonalizatora. Zgodnie z tym przepisem twórca projektu racjonalizatorskiego przyjętego przez przedsiębiorcę do wykorzystania ma prawo do wynagrodzenia określonego w regulaminie obowiązującym w dniu zgłoszenia projektu, chyba że wydany później regulamin jest dla twórcy korzystniejszy. Natomiast z mocy art. 284 pkt 3 pwp twórca może dochodzić, na zasadach ogólnych, roszczeń o wynagrodzenie za korzystanie z projektu wynalazczego (a więc także racjonalizatorskiego).

Przepisy dotyczące zgłaszania projektów wynalazczych w (...) S.A. sformułowano w rozdziale 4 Regulaminu wynalazczości pozwanego. Jak wynika z treści punktu 4.2. Regulaminu o zamiarze dokonania, m.in. rozwiązania racjonalizatorskiego, twórca zobowiązany jest zawiadomić swojego bezpośredniego przełożonego i kierownika komórki organizacyjnej. Powód uczynił zadość tym obowiązkom zawiadamiając o zamiarze dokonania projektu wynalazczego w dniu 6.11.2008 r. Dział P. (...), Wdrożeń i Ochrony Patentowej za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego mgr inż. J. K. oraz kierownika komórki organizacyjnej mgr inż. N. L. (k. 16). Zgodnie z treścią punktu 4.3. Regulaminu kierownik komórki j. K. wydał pozytywną wstępną opinię odnośnie przydatności zaproponowanego rozwiązania oraz korzyści związanych z zastosowaniem zgłoszonego projektu, która podpisał dyrektor pionu, w którym zatrudniony był powód, w osobie N. L.. Następnie zgodnie z treścią punktu 4.4. Regulaminu powód w dniu 13.10.2008 r. dokonał zgłoszenia projektu racjonalizatorskiego zgodnie z wymogami określonymi w punkcie 4.6. Regulaminu, w którym to powód w sposób dostępny przedstawił istotę propozycji zmian, jakie należy wprowadzić, dostarczając równocześnie dokumentację techniczną w postaci 4 rysunków, jak również opis, z którego wynikało czego projekt dotyczy i w jaki sposób go zrealizować. Zgłoszony projekt uzyskał nr ewidencyjny (...) (k. 14-15). W dniu 14.10.2008 r. Dział P. (...), Wdrożeń i Ochrony Patentowej zwrócił się do działu (...), w którym był zatrudniony powód, o opracowanie opinii do projektu autorstwa powoda. Opiniujący wydali pozytywną opinię podkreślając oszczędności, jakie zostaną uzyskane w wyniku wdrożenia rozwiązania powoda, zaznaczając równocześnie, że zgłoszony projekt posiada rangę projektu racjonalizatorskiego, do którego prawa posiada Fabryka (...) S.A.

Zasady ustalania wynagrodzenia twórcy projektu racjonalizatorskiego określa Regulamin wynalazczości pozwanego w punkcie 8. Zgodnie z punktem 8.2. Regulaminu podstawa do ustalenia wynagrodzenia/zapłaty są korzyści majątkowe netto jakie (...) S.A. uzyskało z tytułu korzystania z rozwiązania racjonalizatorskiego (...) w dwóch pierwszych latach od daty zastosowania rozwiązania przez (...) S.A. lecz nie później niż 5 lat od daty zgłoszenia rozwiązania do ochrony lub

zarejestrowania wniosku racjonalizatorskiego. Korzyści majątkowe netto mogą być jedynie sumą korzyści wymiernych i ustala się je w oparciu o rzeczywiste dane zapisane w dokumentach (pkt 8.3.). Kwoty wynagrodzeń za korzystanie z projektu racjonalizatorskiego (...) zgodnie z punktem 9 Regulaminu, są składnikiem kosztów stosowania rozwiązania i pomniejszają korzyści majątkowe netto. Dział RP (Dział P. (...), Wdrożeń i Ochrony Patentowej) w oparciu o zebrane dane dokonuje wyliczenia wielkości efektów ekonomicznych korzystania z rozwiązania i przekazuje je do sprawdzenia przez D. K. (pkt 8.7.). Natomiast wynagrodzenie twórcy wynosi 15 % wielkości zatwierdzonych przez Dyrektora ds. (...), jako uzyskane przez (...) S.A. korzyści majątkowe netto wdrożenia rozwiązania uzyskane w dwóch pierwszych latach (pkt 8.9.).

Przy wyliczaniu wynagrodzenia dla powoda z tytułu korzystania przez pozwaną z rozwiązania racjonalizatorskiego Sąd oparł się na stosownych wyliczeniach w postaci dokumentów przedłożonych przez (...) S.A. (m.in. pisma procesowego z 24.05.2013 r. pozwanej wraz z wyliczeniem wynagrodzenia powoda: model kalkulacyjny, szacunek wartości bazowej korzyści, wynagrodzenie powoda k. 488-495 oraz pisma procesowego z 20.06.2013 r. k. 507-509).

Sąd nie podzielił przy tym zarzutów strony powodowej odnośnie tego, że podane przez (...) S.A. dane są nieprawdziwe i niepełne oraz nie oparte na dokumentach źródłowych (pismo procesowe z 10.06.2013 r. k. 500-503).

Celem zweryfikowania tych zarzutów Sąd dopuścił z urzędu dowód z przesłuchania świadków: R. K., W. R. i K. P. (2), przede wszystkim na okoliczność sposobu opracowywania i obliczania efektów ekonomicznych rozwiązania J. J. opisanego w zgłoszeniu (...) oraz sposobu ustalenia oszczędności pozwanego w wyniku zastosowania rozwiązania powoda oraz danych i dokumentów, na podstawie których te oszczędności zostały obliczone.

Świadek R. K. zeznał, że model kalkulacyjny do obliczania efektów ekonomicznych rozwiązania powoda jest jego autorstwa, ale został zatwierdzony przez kierownictwo i jest to typowy model, który R. oferuje wszystkim zamawiającym. Wskazał również, iż podobny model funkcjonuje od lat 90-tych, a zmieniają się jedynie ceny elementów kosztotwórczych. Ponadto rzeczowo wyjaśnił, iż stosownych wyliczeń dokonał po otrzymaniu danych zdefiniowanej oszczędności od specjalistów: projektanta, technologa, specjalisty zaopatrzenia, specjalisty z zakresu montażu na budowie. To projektant M. P. ocenił zakres oszczędności, a więc nie cały zakres zamówienia tylko element palnika i to projektant wskazał oszczędności w postaci materiałów produkcji, ewentualnie transportu, braku demontażu i montażu tego wyrobu w Turcji. Ta informacja przeszła do technologa, który podał ilości godzin na poszczególnych centrach naszej wytwórni. Świadek przyznał, że przy dokonywaniu obliczeń wprowadzono dane, które są bardziej korzystne dla powoda, tj. że elementy były wykonywane u pozwanej a nie w Turcji, a przy wycenie materiałów przyjęto wagę brutto. Wskazał także, iż zostały zastosowane stawki z 2008 roku, a w obliczeniach przyjęto brak oszczędności na transporcie, gdyż umowa była ryczałtowa, a produkcję takich elementów zleca się miejscowym wykonawcom i wówczas nie istnieje potrzeba transportu takich elementów. Końcowo zeznał, że z reguły przy wycenie konkretnego produktu technolog podaje godziny nie tylko produkcji, ale także kontroli jakości, jednakże w niniejszej sprawie nie zostało to uwzględnione, ponieważ nie był to istotny koszt.

Świadek K. P. (2) zeznał, że wartość kontraktu w Turcji opiewała na sumę pięćdziesięciu kilku milionów dolarów, a rentowność całego kontraktu wynosiła mniej więcej 10 % tej sumy. Wyjaśnił również, że z punktu widzenia logiki modernizację obu kotłów przeprowadzono w ten sam sposób, dlatego wyliczenia oszczędności dla dwóch kotłów są podwojeniem uzyskanej kwoty, wyliczanej dla jednego kotła. K. P. (2) podniósł również, że zaproponowany przez stronę powodową prosty przelicznik oszczędności materiałowych w przeliczeniu na cenę 1 kilogramu stali jest nieadekwatny. Niektóre elementy są lekkie a kosztują znacznie więcej niż niektóre elementy o wiele cięższe. W danym przypadku płaci się za konkretną wiedzę techniczną (know-how) a nie wagę rozwiązania.

Kolejny świadek W. R. przyznał, że przy dokonywaniu obliczeń osobiście gromadził tylko potrzebne dane, aby dział kontrolingu obliczył efekty ekonomiczne rozwiązania racjonalizacyjnego. Wskazał również, że najpierw liczy się koszt modernizacji wykonania klasycznego w tych samych warunkach. Następnie liczy się koszt dla tego samego zakresu z zastosowaniem innowacji i dopiero różnica jest podstawą do wyliczenia procentowego wynagrodzenia.

Sąd zgodził się ze stroną pozwaną, iż wszelkie wyliczenia miały jedynie charakter szacunkowy, bowiem dotyczyły zdarzeń kosztowych, które realnie nie zaistniały i w związku z tym nie mogły mieć odniesienia wprost do zasłóści, które odzwierciedlałyby zapisy księgowo. Ponadto nie miał znaczenia w sprawie fakt, iż wyliczenia korzyści majątkowych zostały przedstawione dla jednego kotła, ponieważ pozwana nie przeczy, że wykonała dwa kotły, a technologia wykonania i zastosowane materiały były identyczne dla dwóch kotłów, w związku z czym korzyść majątkową dla dwóch kotłów łatwo ustalić jako dwukrotność oszczędności na jednym kotle.

W związku z powyższym Sąd przyjął, iż wyliczenia korzyści majątkowej przedstawione przez pozwaną są zgodne z Regulaminem wynalazczości z 2008 r., obowiązującym u pozwanej, a zastosowany model kalkulacyjny do obliczania efektów ekonomicznych rozwiązania powoda jest taki sam jaki (...) S.A. oferuje wszystkim zamawiającym. Dlatego też Sąd przyjął, że szacunkowa wartość bazowej korzyści netto (...) S.A. dla 1 kotła projektu Y. Turcja wyniosła 195 083,22 zł netto, która pomniejszona o 15 % udział „wynalazcy” stanowi kwotę 165 820,74 zł. Natomiast wynagrodzenie brutto należne powodowi wynosi 24 873,11 zł brutto (15% kwoty bazowej), a łącznie za dwa kotły 49 746,22 zł (2 x 24 873,11 zł).

Tak oszacowane korzyści wynikające z rozwiązania powoda w pełni uwzględniały:

- oszczędności na wykonaniu poszczególnych elementów (220 148,38 zł brutto);
- demontażu elementów (5 340,67 zł brutto) oraz
- montażu danych elementów (15 354,43 zł brutto).

W tym modelu kalkulacyjnym nie policzono kosztów transportu, gdyż obowiązująca wówczas pozwaną z przewoźnikiem tureckim umowa przewozu dotyczyła wagi 2 861,02 ton i przewidywała tolerancję tonażu +/- 3% od umownego tonażu, co mieściło się w potencjalnej oszczędności na przewozie dwóch kotłów (waga jednego kotła to około 42 tony).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku oraz oddalił w pozostałej części powództwo mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i uznając, że stanowisko strony powodowej na uwzględnienie w pełnym zakresie nie zasługuje - punkt II sentencji wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania znajduje uzasadnienie w art. 100 zdaniu pierwszym kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W ocenie Sądu strona powodowa wygrała proces w 58 %, mając na względzie, iż wartość przedmiotu sporu stanowiła kwotę 85 000 zł.

Koszty procesu w niniejszej sprawie wynosiły 28 192,98 zł, na które składają się: opłata od pozwu – 4 250 zł, koszty zastępstwa procesowego z obu stron – 14,400 zł (3x3600 zł + 1 x3600 zł – strona powodowa i pozwana), koszty wydanych w sprawie opinii – 9 542,98 zł (4 542,98 zł + 5 000 zł zaliczki wpłacone przez pozwaną i powoda). Mając to na uwadze w wyroku została zasądzona od pozwanej na rzecz powoda kwota 7 752 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III sentencji wyroku).

Kierując się powyższymi motywami orzeczono, na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jak w punkcie IV i V sentencji wyroku, rozdzielając pomiędzy strony stosunkowo koszty poniesione w sprawie przez Skarb Państwa w łącznej wysokości 12 177,99 zł.